

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 7C/795/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616205114
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr.Ing. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2019:1616205114.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou Ing. Mgr. Annou Prikrylovou, v právnej veci žalobcu: X. banka Q., a.s., D.: XX XXX XXX, so sídlom O. XX, XXX XX I., proti žalovanej: M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. č. XXX, XXX XX Q., o zaplatenie sumy 888,90 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 888,90 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 13.06.2016 domáhal zaplatenia sumy 888,90 Eur spolu s úrokom vo výške 28% ročne zo sumy 912,87 Eur od 08.07.2014 do 18.08.2014, zo sumy 888,90 Eur od 19.08.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania voči žalovanej. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 04.01.2012 v súlade s § 269 ods. 2, § 708 a nasl., § 716 a nasl. Obchodného zákonníka a všeobecných obchodných podmienok zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca pre žalovanú zriadil a viedol účet žalovanej. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaná porušila zmluvnú povinnosť a dostala sa na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovнала. Účet je možné zatvoriť len pokiaľ je na ňom nulový zostatok, preto žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 07.07.2014 internú účtovnú transakciu, kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Žalobca poukázal na všeobecné obchodné podmienky v spojení s výveskou úrokových sadzieb. Dĺžna istina je vo výške 888,90 Eur úročená úrokom vo výške 28% ročne a to až do vyplatenia celej pohľadávky.

2. Žalovaná sa k žalobe žalobcu napriek výzve nevyjadrila.

3. Podľa § 297 Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. V prejednávanej veci súd podľa § 297 C.s.p. vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania. Podľa § 219 C.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 22.05.2019.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 04.01.2012, zmluvou o povolenom prečerpaní zo dňa 18.06.2012, všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu účinnými ku dňu 01.07.2012, ku dňu 20.05.2014, sadzobníkom poplatkov, sadzobníkom úrokov, doplnením žaloby, výpisom z účtu a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

6. Zo zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 04.01.2012 uzatvorenou medzi žalobcom a žalovanou súd zistil, že obsahom zmluvy bolo zriadenie osobného účtu, pričom žalovanej bola vydaná aj platobná karta Maestro s denným limitom 1.000,- Eur.

7. Zo zmluvy o povolenom prečerpaní na účte zo dňa 18.06.2012 súd zistil, že žalobca zriadil žalovanej povolené prečerpanie do výšky limitu 540,- Eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 16,90 % p.a.

8. Z tlačiva úrokových sadzieb žalobcu účinných od 01.07.2014 súd zistil, že úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu je 28 %.

9. V špecifikácii žaloby žalobca uviedol, že účastníci uzavreli dňa 18.06.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou poskytol žalobca žalovanej limit povoleného prečerpania vo výške 540,- Eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 16,9% ročne. Na základe zmluvy a VOP banka rozlišuje povolený debet a nepovolený debet. Žalovaná mala poskytnutú službu povolené prečerpanie na účte s úrokom 16,9%. Povolené prečerpanie dlžník čerpá po častiach, vo výške a termínoch podľa svojej potreby, až do výšky poskytnutého limitu, a to nad rámec aktuálneho zostatku bankového účtu. Žalovaná prekračovala povolený limit povoleného prečerpania, čím porušovala zmluvu a dostala sa do omeškania s vyplatením povoleného prečerpania. Na základe uvedeného znížil žalobca žalovanej povolené prečerpanie na 0,- Eur dňa 01.07.2014. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy vo vyššie uvedenej lehote sa žalovaná dostala do nepovoleného debetu. Ku dňu 01.07.2014 bola dlžná suma 1.013,87 Eur a táto predstavovala rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obrátmi vykonanými na účte žalovanej. Žalovaná dňa 07.07.2014 uhradila sumu 101,- Eur a dňa 18.08.2014 sumu 23,97 Eur, čím sa dlh znížil na sumu 888,90 Eur. Žalobca si uplatnil úrok 28 % ročne zo sumy 912,87 Eur od 08.07.2014 do 18.08.2014 a zo sumy 888,90 Eur od 19.08.2014 do zaplatenia.

10. K uplatneným úrokom žalobca uviedol, že sadzba úroku 28% ročne je platná pre nepovolené prečerpanie a vyplýva z VOP čl. 3.12 v spojení s výveskou úrokových sadzieb časť „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.“

11. Podľa všeobecných obchodných podmienok (bod 3.8) bolo povinnosťou žalovaného mať na účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky zmysle sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov voči žalobcovi. Pri zúčtovaní úrokov, poplatkov mohlo medzi žalobcom a žalovaným dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu (bod 3.12), teda k automaticky prijatému prečerpaniu, pri ktorom žalobca umožnil žalovanému nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak takého nepovolené prečerpanie nastalo, bol žalovaný povinný bez zbytočného takéto nepovolené prečerpanie vyrovnať s tým, že po dobu nepovoleného prečerpania bol žalovaný povinný platiť úrok pri nepovolenom prečerpaní. Nepovolené prečerpanie sa podľa všeobecných obchodných podmienok považovalo za podstatné porušenie zmluvných podmienok, v prípade ak klient v stanovenej lehote nepovolené prečerpanie nevyrovnal, na základe čoho mohol žalobca odstúpiť od zmluvy.

12. Z výpisu z účtu žalovanej vyplývalo, že sa dostala na svojom účte do nepovoleného prečerpania, ktoré ku dňu 07.07.2014 predstavovalo sumu 1.013,87 Eur, z ktorej žalovaná uhradila sumu 124,97 Eur.

13. Podľa § 708 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov, zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

14. Podľa § 709 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov, banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na

bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

15. Podľa § 710 Obchodného zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20121001.html>>).

16. Podľa § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka, za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

19. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

21. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v spojení s § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka), ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

22. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v spojení s § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v spojení s § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka), zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou, sa nemôžu odchyliť od toho zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

26. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

27. Podľa § 1 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na spotrebiteľský úver vo forme prekročenia sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 9 ods. 6, 7 a 8, § 11, § 15 ods. 1 a 2, § 18, § 20, § 21 a § 23, 25 až 27.

28. Podľa § 2 písm. e) zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa.

29. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti: a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w), b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške, c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

30. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobe je možné vyhovieť len sčasti a to vo výške uplatnenej istiny 888,90 Eur. Žalovaná uzatvorila so žalobcom jednak zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorou jej žalobca zriadil osobný účet a poskytol debetnú platobnú kartu a jednak zmluvu o povolenom prečerpaní na účte. Predmetné zmluvy uzatvorila žalovaná ako fyzická osoba s uvedením rodného čísla a adresy trvalého bydliska. Išlo o zriadenie osobného účtu a nie účtu podnikateľského. Zo žiadnych skutočností nemožno vyvodiť, že by žalovaná uzatvorila zmluvu na účely podnikania, ale je zrejmé, že predmetom vzťahu bol bežný účet fyzickej osoby spotrebiteľky. Žalobca je bankou - právnickou osobou poskytujúcou okrem iného službu vedenia účtu a taktiež poskytujúcou úvery aj formou povoleného prečerpania na účte. Súd preto vec právne posúdil ako spotrebiteľský spor a priznal žalovanej postavenie spotrebiteľky. V danom prípade súd právne vec posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa ochrany spotrebiteľov a podľa osobitného zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keďže išlo o úver formou povoleného prečerpania, pričom zo zmluvy nevyplýva, že by sa musel splatiť do jedného mesiaca. V konaní nebola sporná skutočnosť, že žalobca viedol pre žalovanú bežný účet, pričom prečerpanie finančných prostriedkov na účte bolo dohodnuté v zmluve o povolenom prečerpaní zo dňa 18.06.2012 a vyplýva z predložených výpisov z účtu.

31. Ako vyplýva zo samotnej žaloby a z doplnenia žaloby žalobca znížil povolené prečerpanie na 0,- Eur dňa 01.07.2014 a súčasne preúčtoval dlh žalovanej na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Ako vyplýva z predložených výpisov z účtu, k uvedenému dňu žalobca evidoval pohľadávku vo výške 1.013,87 Eur, po úhradách žalovanej vo výške 888,90 Eur ktorú súd žalobcovi ako dôvodne uplatnenú priznal.

32. V prípade nepovoleného prečerpania žalobca uplatnil k zosplatnenej istine úrok v sadzbe 28 % ročne zo sumy 912,87 Eur resp. zo sumy 888,90 Eur od 08.07.2014 do 18.08.2014 a od 19.08.2014 do zaplataenia. Tento nárok však žalobca neuplatnil dôvodne a preto súd žalobu v tejto časti zamietol. Svoj nárok odvodzoval od všeobecných obchodných podmienok. Zo žaloby vyplynulo, že žalobca účet žalovanej uzatvoril ku dňu 07.07.2014. Z uvedeného možno konštatovať, že žalobca tým určil splatnosť dlhu - nepovoleného prečerpania. Ak teda žalobca požaduje od žalovanej úroky z úveru odo dňa 08.07.2014 je zrejmé, že ide o úroky po splatnosti úveru. Súd je toho názoru, že takto určený úrok žalobcovi nepatrí. Súd pritom vychádzal z uznesenia ÚS IV 476/2012 zo dňa 18.09.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi

patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. V prípade zosplatnenia úveru svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Práve v tomto zásadnom rozdieli spočíva ekonomická podstata nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorázovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzatvorenej zmluvy. Súd ďalej poukazuje na to, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť sumu požičaného úveru a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením dlžnej sumy. Žalobca si v spore neuplatnil úroky z omeškania po zosplatnení pohľadávky voči žalovanej.

33. Z hľadiska právnej istoty súd poukazuje na aktuálne rozhodnutia odvolacích súdov v oblasti zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktoré jednoznačne potvrdili rozhodnutia súdov prvého stupňa, ktorými zamietli nárok na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Napríklad súd odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 7Co 347/2017 zo dňa 14.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co 12/2017 zo dňa 14.12.2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10Co 136/17 zo dňa 13.07.2017, rozsudok Krajského súdu Prešov sp.zn. 3Co 125/2017 zo dňa 07.12.2017, rozsudok Krajského súdu Trnava sp.zn. 25 Co 251/2016 zo dňa 04.10.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22Co 35/2017 zo dňa 22.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co 80/2017 zo dňa 19.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18 Co 138/2017 zo dňa 13.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25Co 183/2017 zo dňa 21.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16 Co 255/2017 zo dňa 21.12.2017.

34. Krajský súd v Bratislave v rozsudku č.k. 7Co 347/2017 - 64 zo dňa 14.02.2018 konštatoval, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a zákona č. 87/1995 Z.z.. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy, subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka).

35. Žalobca ani nepreukázal platné individuálne dojednanie úroku uplatneného za nepovolené prečerpanie vo výške 28%, nakoľko nepreukázal jeho dojednanie priamo v spotrebiteľskej zmluve. V konaní len predložil úrokové sadzby produktov, z ktorých vyplýva, že sadzba úroku pri nepovolenom prečerpaní účtu predstavuje 28%. Listina nazvaná úrokové sadzby produktov nie je podpísaná obidvoma zmluvnými stranami a je nepochybné, že nebola so žalovanou ako spotrebiteľkou individuálne dojednaná. Tak dôležitý údaj, akým je úroková sadzba pri nepovolenom prečerpaní nemôže byť považovaný za náležité, platne dojednaný za stavu, kedy nie je uvedený priamo v zmluve, ale len v

Sadzobníku poplatkov, resp. v listine nazvanej úrokové sadzby produktov. V spotrebiteľských právnych vzťahoch sa uplatňuje zásada transparentnosti a poctivosti, ktorá dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok, Sadzobníka poplatkov, úrokových sadzieb produktov. I v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obmedzenie obsahové. Sadzobník poplatkov a iné listiny ako už uvádzaný sadzobník úrokov nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, malým písmom písanej forme skryl dodávateľ popri iných dojednaniach aj podstatné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú, resp. im nebude venovať náležitú pozornosť. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Nemožno mať pochybnosti o tom, že listinu úrokové sadzby produktov koncipoval žalobca a spotrebiteľ - žalovaná nemohla jeho obsah ovplyvniť.

36. Súd taktiež musí poukázať na konštatovanie neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach Prima banky, a.s.. bod 3.12. V danom prípade napríklad Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 15.10.2015 č.k. 9 C 113/2015 - 51 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.11.2016 č.k. 21 Co 10/2016 - 72 určil, že zmluvná podmienka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach v bode 3.12. je pre svoju neprijateľnosť (pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovvej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu) neplatná. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ bol povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Tento rozsudok bol pre žalobcu záväzný, a preto bolo jeho povinnosťou jednak zdržať sa ďalšieho uplatňovania tejto neprimeranej zmluvnej podmienky, ako aj nárokov z nej vychádzajúcich. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudky odvolacích súdov, a to Krajského súdu v Žiline č.k. 11 Co 181/2017 zo dňa 25.07.2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3 Co 83/2017 zo dňa 07.11.2017.

37. Súd konštatuje, že zmluvné ustanovenie uvedené v bode 3.12 VOP žalobcu, podľa ktorého po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovvej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“, je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné, nakoľko ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobcom požadovaný úrok zo sumy nepovoleného prečerpania vo výške 28%ročne, ktorý má povahu sankčného úroku, predstavuje neprípustné obchádzanie kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovuje právo veriteľa požadovať pri omeškaní s plnením peňažného dlhu popri plnení i úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania je upravená § 3 nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. a je vzhľadom na jej naviazanie na základnú úrokovú sadzbu ECB variabilná. V každom období je však rádovo nižšia ako žalobcom požadovaný sankčný úrok vo výške 28% ročne. Sankčný úrok vo výške 28% ročne je vo výške zjavne neprimeranej zabezpečenému záväzku a zásadne znevýhodňuje spotrebiteľa. Peňažné prostriedky klienta na jeho bežnom účte sú bankou úročené len minimálne prípadne vôbec, avšak od klienta banka požaduje v prípade prečerpania úrok vo výške blížiacej sa jednej tretine dlžnej sumy ročne. Žalobca tým zneužíva nepriaznivú finančnú situáciu klienta, jeho ľahkomyselnosť a neskúsenosť. Možno teda uzatvoriť, že sankčný úrok za nepovolené prečerpanie bol žalobcom stanovený v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko jeho výška podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, pričom je odôvodnené predpokladať, že pokiaľ by žalovaný ako spotrebiteľ nebol v zložitej finančnej situácii, nedostal by sa do nepovoleného prečerpania a nezaviazal by sa tým platiť takto neprimerane vysoký úrok z požičaných peňazí. (obdobne uviedol taktiež Krajský súd v Bratislave v odôvodnení rozsudku č.k. 9 Co 92/2017 zo dňa 14.12.2017). Súd z uvedených dôvodov žalobu v časti uplatneného úroku vo výške 28% ročne zamietol.

38. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Pri určovaní pomeru úspechu neúspechu strán v konaní súd vychádzal len z uplatnenej istiny. Táto bola v celom rozsahu žalobcovi priznaná, a tak je možné konštatovať, že mal plný úspech vo veci, preto mu súd priznal náhradu trov vo výške 100%. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).